

- POLITISK NOTAT

Danmarks bedste kommune at starte virksomhed i

Når iværksætteren tager initiativ, er det til gavn for alle borgere. De skaber morgendagens arbejdspladser og leverer fremtidens velfærd til gavn for et samlet Danmark i balance. Det er derfor afgørende, at der er gode betingelser for iværksætteri i hele landet. På den måde sikres det, at hele Danmarks iværksætterpotentiale udnyttes til fulde.

Iværksætteri skal dyrkes nedefra, hvor der allerede er et etableret fundament. Iværksætteri er nemlig ikke et politisk projekt. Derfor er det vigtigt, at vi får skabt gode, specialiserede clusters i hele landet. Fra succesfulde klyngedannelser har vi erfaret, at nogle lokalområder har særlige fordele inden for visse sektorer, hvilket skal kultiveres. I Odense har vi set en naturlig opblomstring af en robotklynge, mens virksomheder inden for soundtech har medført succesfuld innovation inden for lyd- og høreapparater i Struer.

Iværksætteren ønsker sig hellere et marked end støtte. Et godt kommunalt erhvervsklima, hvor kommunen ses som en aktiv medspiller frem for en administrativ og økonomisk udfordring, bidrager til at løfte den eksisterende iværksætterkultur og understøtter vækst og arbejdspladser.

Derfor fremlægger Dansk Erhverv her en række konkrete forslag, som kan implementeres i alle landets kommuner. Dertil kommer en række succeshistorier, der giver eksempler på, hvordan handlekraftige kommuner har fremmet iværksætteri og vækst.

Dansk Erhverv anbefaler

Kommunens indkøbsmuskel skal bruges

Kommunalt kan man købe og teste nye innovative løsninger fra startups. Offentlige indkøb har stor signalværdi, og vil derfor kunne hjælpe startups til international succes. Når en dansk startup udvikler et nyt produkt, som er målrettet offentlige institutioner - såsom skoler eller ældrepleje - er det afgørende, at virksomheden kan teste eller sælge sin løsning til en dansk offentlig partner. Samtidig kan produkter og løsninger fra små virksomheder tilføre ny innovation til det offentlige.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- der fastsættes et mål for, hvor stor en andel af de kommunale indkøb, der skal komme fra startups og SMV'er.
- der skal være en kommunal målsætning om at øge andelen af innovationspartnerskaber.
- ledelsen i kommunen skal italesætte og skabe gode rammer for risikovillighed til, at offentlige indkøbere kan vælge nye og mindre leverandører.

Åbenhed i opgaveløsning

Konkurrenceudsættelse af kommunens opgaver til startups og SMV'er sikrer den bedste og billigste løsning til det offentlige. De største grunde til at iværksættere ikke byder på offentlige udbud er, at det kræver for mange ressourcer, men også fordi kommunerne i for høj grad specificerer den præcise løsning i detaljer i udbuddet. Det hæmmer mulighederne for nytænkning i offentlige indkøb.

Ligeledes er der fortsat et stort potentiale i at indsamle ny data, som kan bruges af borgerne og virksomheder til at foretage et oplyst valg – f.eks. i en grønnere retning. Samtidig skal vi gøre mere brug af den data, som i dag bliver indsamlet, tilgængelig for offentligheden.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- kommunen i højere grad skal stille funktionskrav frem for at specificere den præcise løsning i detaljer. Dermed skabes der mere plads til innovation i kommunale indkøb.
- anonymiseret data så vidt muligt stilles til rådighed for forskning og virksomheder.

Stop offentligt opgavetyveri

Kommunen skal ikke drive virksomhed eller udkonkurrere iværksættere gennem skævvridende konkurrence. Det er til stor skade for små selvstændige og initiativrige privatpersoner, hvis det offentlige går ind og leger virksomhed på helt andre vilkår, end man er underlagt som privat erhvervsdrivende.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- der skal foretages et obligatorisk markedstjek, inden kommunerne ruller nye initiativer ud. Hvis der allerede findes et tilfredsstillende tilbud i det private, skal offentligt finansierede aktører ikke bruge ressourcer på at løse opgaven.
- det gøres klart, at det offentlige ikke må drive kommerciel virksomhed. Det offentlige er i udgangspunktet et service- og indkøbsorgan.

Øget fleksibilitet og flere private pasningsordninger

Familie og arbejdsliv skal kunne hænge sammen. Derfor bør selvstændige på deltidsbarsel kunne modtage tilskud til privat børnepasning under eksisterende vilkår, men med øget fleksibilitet. I dag skal kommuner tilbyde 75 pct. dækning af privat pasning for børn over 24 uger. Kommunerne kan dog vælge at tilbyde tilskud for pasning af børn under 24 uger jf. Dagtilbudslovens § 80 stk. 3, hvilket kan være til stor hjælp for mange selvstændige, som gerne vil have et par timer ledige til at se til virksomheden, besvare mails, opkald mv.

Det skal i forlængelse heraf også være lettere at etablere sig som privat passer. Derfor skal kommunerne ikke stille større krav til private udbydere, end de gør til deres egne tilbud. Det er unfair konkurrence.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- benytte sig af muligheden for tilskud til pasning af børn under 24 uger.
- det skal være muligt at få tilskud til privat pasning ned på timebasis.
- der ikke skal stilles højere krav til private dagtilbud og pasningsordninger end de krav, som kommunen stiller til egne institutioner.

Entrepenørskab i undervisningen

Ved den seneste skolereform blev det tilføjet, at innovation og entrepenørskab skal indtænkes som tværgående tema i alle folkeskolens obligatoriske fag. Desuden indgår entrepenørskab også som central del af faget '*håndværk og design*'. Det er dog individuelt fra lærer til lærer, hvordan entrepenørskab indtænkes tværfagligt og i faget *håndværk og design*. Der kan være behov for at konkretisere målene for entrepenørskabsundervisningen. Det vil gavne både skolerne, lærerne og eleverne.

Dansk Erhverv foreslår, at:

- målbeskrivelsen for folkeskolefaget *håndværk og design* konkretiseres, således at faget i højere grad fokuserer på entrepenørskab, og dermed giver eleverne færdigheder inden for iværksætteri og innovation.
- kommunen skal facilitere og opfordre til et bredt samarbejde mellem kommunernes folkeskoler og det lokale erhvervsliv for at anlægge en mere erhvervsfaglig tilgang til folkeskolefaget *håndværk og design*.

Handlekraft, der har styrket iværksætteri

Modige offentlige indkøb har stor værdi for startups

Aarhus Kommune skal være CO₂-neutral i 2030. Én af indsatserne for at nå målet er en politisk vedtaget møbelstrategi. Det er ved sådanne opgaver, at kommunal købekraft med fordel kan trække på iværksættervirksomheders erfaringer og kompetencer. Indkøbere i Aarhus Kommune valgte selv at tage skridtet videre mod en mere grøn dagsorden og kontaktede på eget initiativ Stykka, en startup specialiseret i cirkulære møbler og materialer, hvilket sikrede fremdrift for iværksættervirksomheden og bæredygtige møbler til Aarhus Kommune.

Kommunale bycykler holder private udlejere nede

København og Frederiksberg Kommuner har tidligere været i direkte konkurrence med private udlejningsfirmaer inden for bycykler. Kommunen har haft en unfair konkurrencefordel ved bl.a. at forsøge at fastsætte særregler for, hvor de private virksomheder måtte drive forretning for ikke at skade den kommunale forretning.¹

¹ Ministerium hugger bremsen i for Københavns bycykelmonopol. TV2 Lorry, oktober 2018.

Iværksætteri i håndværk og design

På Grantofteskolen i Ballerup Kommune har man valgt at bruge folkeskolefaget håndværk og design til at introducere eleverne til entreprenørskab. At konkretisere målene for faget har vist sig at gavne både skolen og eleverne og givet mere udbytterig undervisning. Eleverne har bl.a. lært at lægge et budget og idéudvikle et produkt eller en service² i samarbejde med det lokale erhvervsliv.³

Kontaktoplysninger for yderligere spørgsmål og kommentarer

Jasmina Pless

Chef for iværksætterpolitik

+45 2924 2234

JPL@DANSKERHVERV.DK

Læs mere om iværksætteri og entreprenørskab

Flere unge danskere vil være iværksættere

Flere unge under 30 år har givet sig i kast med iværksætteri. 11 pct. af de unge var ultimo 2019 iværksættere mod kun tre pct. godt et år tidligere, viser undersøgelse fra Dansk Erhverv.

Link: <https://www.danskerhverv.dk/politik-og-analyser/analyser/flere-unge-danskere-vil-vare-ivarksattere/>

Barrierer for de danske iværksætter- virksomheders vækst

Danmark har brug for, at de danske iværksættervirksomheder tager det næste skridt og udvikler sig til større virksomheder. De skal bidrage med viden og løsninger, og derudover vokse og skabe arbejdspladser. Iværksættervirksomheder kan bidrage med nye idéer og indførelsen af disse i samfundet. Alt dette er der brug for i Danmark, så vi sammen kan møde samfundsudfordringerne stærke – hvilket der også er behov for i forbindelse med klimaomstillingen.

Link: <https://www.danskerhverv.dk/politik-og-analyser/analyser/barrierer-for-de-danske-ivarksattervirksomheders-vakst/>

Årsager til manglende iværksætteraktivitet i Danmark

Danmark har brug for nye iværksættervirksomheder til at skabe arbejdspladser og vækste i Danmark. Samtidig skal nye iværksættervirksomheder bidrage med nye innovative produkter og services. Alt dette har vi i Danmark brug for i forbindelse med de udfordringer, som vi møder i samfundet – blandt andet klimaomstillingen.

Link: <https://www.danskerhverv.dk/politik-og-analyser/analyser/arsager-til-manglende-ivarksatteraktivitet-i-danmark/>

² *Adoption af skoleklasse handler om at give noget igen.* Byggeriet, december 2019.

³ *Unge på it-besøg.* Ballerup Baldet, september 2019.